

'Het zou mij niets verbazen als we voor het eind van het jaar weer naar de stembus moeten'

Posted on 6 april 2024 by Syp Wynia

MAURICE DE HOND is de nestor onder de Nederlandse verkiezingsonderzoekers. Al bijna een halve eeuw licht hij het wisselende draagvlak onder de Nederlandse politiek door. Dikwijls kondigde hij grote veranderingen aan die pas later zichtbaar werden.

In deze aflevering van Wynia's Week TV praat SYP WYNIA met Maurice de Hond over de nog steeds verrassende Kamerverkiezingen van een half jaar geleden, over de aanstaande verkiezingen voor het Europees Parlement *('You ain't seen nothing yet'*) en de kans dat er dit jaar weer Kamerverkiezingen komen.

WWTV is er ook als podcast. Kijk ***HIER***.

De 'Game Changer' voor de verrassende Kamerverkiezingen van november was volgens Maurice de Hond het tv-debat bij SBS6 onder leiding van Wilfred Genee, op donderdag, zes dagen voor de verkiezingen van woensdag 22 november 2023. Tot

dan toe was Geert Wilders bij debatten nog niet echt uit de verf gekomen: bij College Tour omdat hij daar was buitengesloten, bij RTL omdat 'zijn' migratie daar geen debatonderwerp was.

Maar bij SBS, waar ook een Wilders gunstig gezind publiek zat, werd Wilders ook in de peiling achteraf de grote winnaar. Een dag later bleek Wilders, tot dan toe nog vierde in de peilingen, 5 à 6 zetels te hebben gewonnen. Daar reageerden partijen van zowel links als rechts (Dilan Yesilgöz van de VVD, Frans Timmermans van GL/PvdA) op door Wilders aan te vallen, wat averechts uitpakte en veel kiezers – vaak tot hun eigen verrassing – een steuntje in de rug gaf om nu, vaak voor het eerst, PVV te stemmen. Het aanvallen en buitensluiten door anderen versterkten de overwinning van Wilders (37 Kamerzetels).

De Hond ziet de trend voor groeiende 'populistische' steun al langer aankomen. Met name mensen die zich zorgen maken over hun (financiële) toekomst en actuele veranderingen (immigratie, klimaat- en natuurbeleid, meer macht naar Europa, etc.) als bedreigend ervaren voelen zich slecht vertegenwoordigd. Politici maken over het algemeen deel uit van het overwegend welvarende en hoog opgeleide deel van de samenleving dat dergelijke ontwikkelingen eerder als kansen ziet.

De kloof tussen de mensen die zich slecht bediend voelen en de bepalende betere klasse ontstaat volgens De Hond bij uitstek als er veel als bedreigend ervaren ontwikkelingen samenkomen: Corona, Oekraïne, grote migratiegolven, woke, etcetera. 'Dan gaat het overkoken.'

Kiezers trekken onder deze omstandigheden niet alleen naar een politicus als Wilders omdat ze veel vertrouwen in hem hebben, maar ook om met hun stem op Wilders aan andere partijen het signaal te geven waar het heen moet met het land.

De Hond wijst er op dat wat zich in Nederland voordoet met de verkiezingsoverwinning van BBB van een jaar geleden, de opkomst van NSC en de historische steun voor de PVV niet op zichzelf staat: 'Het is overal in de EU dezelfde beweging'.

Maurice de Hond wijst er op dat de Europese Parlementsverkiezingen van juni wel eens veel spectaculairder uit kunnen pakken dan nu al wordt voorzien. In de EU is onder druk van kiezers in Nederland en elders al een slinger terug zichtbaar (weg

van radicaal klimaat-, natuur- en landbouwbeleid, met name). De kans bestaat dat het Europees Parlement voor het eerst van een fanclub voor méér Europa een zaal vol eurosceptici wordt.

Maar daar blijft het niet bij. De kiezersopkomst voor de EP-verkiezingen is doorgaans laag, zeker in Nederland. De kans bestaat dat deze keer juist kiezers die kritisch zijn op Europa reden zien om te gaan stemmen, waardoor de slinger naar een partij als de PVV een dubbel effect mee krijgt. De Hond zou het niet verbazen als de PVV op 6 juni bij de EP-verkiezingen dertig procent van de stemmen krijgt.

Het gaat de know-how van de verkiezingsonderzoeker enigszins te boven, maar De Hond is ook een ervaren volger van de parlementaire geschiedenis. Wat denkt hij: krijgen we nieuwe verkiezingen of krijgen we toch nog een nieuw kabinet? De Hond: 'Eerst een nieuw kabinet, dan nieuwe verkiezingen. Het zou mij niets verbazen als we voor het eind van het jaar weer naar de stembus moeten.'

Wynia's Week *zit bovenop het nieuws, zowel met artikelen en columns als met video's en podcasts. Dat wordt allemaal mogelijk gemaakt door de donateurs. Doet u al mee? U bent van harte welkom! Doneren kan* ***HIER****.* ***Veel dank!***